

Βρυξέλλες, 1 Φεβρουαρίου 2018
(OR. en)

5684/18

LIMITE

ESPACE 5
RELEX 55

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	UNISPACE +50: Θεματική Προτεραιότητα 1, Μελλοντικοί ρόλοι της COPUOS και της UNOOSA και καθεστώς μόνιμου παρατηρητή της ΕΕ στα πλαίσια της COPUOS

1. Τον Ιούνιο του 2018, η UNISPACE + 50¹ θα σηματοδοτήσει την 50ή επέτειο από την πρώτη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το διάστημα (1968) και αναμένεται να διατυπώσει συστάσεις για ευρύ φάσμα θεμάτων του διεθνούς θεματολογίου για το διάστημα (Space 2030) και να ανανεώσει και να ενισχύσει την εντολή της επιτροπής του ΟΗΕ για την ειρηνική χρησιμοποίηση του απώτερου διαστήματος (COPUOS) και της υπηρεσίας του ΟΗΕ για τις διαστημικές υποθέσεις (UNOOSA). Η προπαρασκευαστική διαδικασία λαμβάνει χώρα σε διάφορα φόρουμ, επικεντρώνεται σε 7 Θεματικές Προτεραιότητες (ΘΠ) και αποσκοπεί στο να προσφέρει έναν οδικό χάρτη με συγκεκριμένα προσδοκώμενα αποτελέσματα σχετικά με τη διαστημική οικονομία, τη διαστημική κοινωνία, τη διαστημική πρόσβαση και τη διαστημική διπλωματία. Το Συμβούλιο ενέκρινε ήδη τις ΘΠ 2 έως 7 στις 11 Δεκεμβρίου 2017.
2. Στο έγγραφο που επισυνάπτεται στο παρόν σημείωμα διατυπώνονται προτάσεις για στοιχεία που θα παρασχεθούν από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως εισηγήσεις για τη διατύπωση συστάσεων σχετικά με την θεματική προτεραιότητα 1 (διαστημική έρευνα και καινοτομία) και τον μελλοντικό ρόλο της COPUOS και της UNOOSA.

¹ Η εκδήλωση συνίσταται σε συνεδρίαση υψηλού επιπέδου (20-21 Ιουνίου), την οποία θα ακολουθήσει τακτική σύνοδος της COPUOS.

3. Το έγγραφο που επισυνάπτεται στο παρόν σημείωμα περιέχει επίσης πρόταση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, ώστε η ΕΕ να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να καταστεί μόνιμος παρατηρητής στην COPUOS. Το θέμα αυτό συζητήθηκε κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Διάστημα» στις 18 Ιανουαρίου 2018, κατά την οποία η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου διευκρίνισε ότι μια μεταβολή στο καθεστώς της Ένωσης σε διεθνή οργανισμό θεωρείται ότι παράγει έννομα αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ και ότι η διαδικασία για την πραγματοποίηση της εν λόγω μεταβολής συνεπάγεται, σύμφωνα με αυτή τη διάταξη, την έκδοση απόφασης. Ωστόσο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, και απουσία επίσημης πρότασης της Επιτροπής, η πρόταση της ΕΥΕΔ θεωρήθηκε ότι αντιστοιχεί σε εναλλακτικό τρόπο δράσης που επιτρέπει στην Ομάδα «Διάστημα» να προβεί στην εξέταση του εγγράφου και αναλόγως να αποφασίσει αν θα το αποδεχθεί ή όχι ως εναλλακτική λύση σε σχέση με πρόταση της Επιτροπής. Η πρόταση της ΕΥΕΔ θεωρήθηκε ότι συνάδει με την απόφαση 65/276 του ΟΗΕ σχετικά με τη «Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εργασίες των Ηνωμένων Εθνών» του 2011 που αφορά τη συμμετοχή της ΕΕ στις επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών, όπως την COPUOS.
4. Η Ομάδα «Διάστημα», κατά τη συνεδρίασή της στις 18 Ιανουαρίου 2018, κατέληξε σε συμφωνία σχετικά με τη Θεματική Προτεραιότητα 1, για τον μελλοντικό ρόλο της COPUOS και της UNOOSA καθώς και σχετικά με το αίτημα προς την ΕΕ να προβεί στα απαραίτητα βήματα για να καταστεί μόνιμος παρατηρητής στο πλαίσιο της επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την ειρηνική χρησιμοποίηση του απώτερου διαστήματος (COPUOS).
5. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να επιβεβαιώσει τη συμφωνία αυτή και να εισηγηθεί στο Συμβούλιο να εγκρίνει το κείμενο όπως περιέχεται στα Παραρτήματα.

Θεματική Προτεραιότητα 1: Εξερεύνηση του διαστήματος και καινοτομία

1. Να ενισχυθούν τα οφέλη του διαστήματος για την κοινωνία, το περιβάλλον, την οικονομία και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για το θέμα αυτό·
2. Να διασφαλισθεί ότι η εξερεύνηση του διαστήματος και η καινοτομία θα πραγματοποιούνται κατά τρόπο που προωθεί τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη χρήση του διαστήματος για όλα τα έθνη·
3. Να προωθηθούν νέες προσεγγίσεις της αγοράς προκειμένου να τονωθούν η βιώσιμη χρήση του διαστήματος και η εκμετάλλευση της εξερεύνησης για εμπορικούς σκοπούς·
4. Να διευκολυνθούν η υλοποίηση της ατζέντας 2030 και η αντιμετώπιση παγκόσμιων κοινωνικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων όσων καλύπτονται από άλλες Θεματικές Προτεραιότητες όπως η ΘΠ 5 (διάστημα και παγκόσμια υγεία), η ΘΠ 6 (διάστημα και χαμηλές εκπομπές) και η ΘΠ 7 (ανάπτυξη ικανοτήτων)·
5. Να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ εθνών/φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του διαστήματος και αναδυόμενων διαστημικών εθνών·
6. Να ενισχυθούν η συνεργασία στον τομέα της διαστημικής έρευνας και η διεθνής συνεργασία, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων έργων εξερεύνησης του διαστήματος·
7. Να στηριχθεί η επέκταση της ανθρώπινης παρουσίας στο απώτερο διάστημα με ειρηνικό τρόπο προς όφελος όλης της ανθρωπότητας·
8. Να προωθηθεί η συνεργασία μεταξύ κρατών, βιομηχανίας και ιδιωτικού τομέα για την τόνωση της τεχνολογικής καινοτομίας (π.χ. υποστήριξη της E&A, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας, των νεοσύστατων επιχειρήσεων, της σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και των νέων επιχειρηματικών ευκαιριών)·
9. Να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες μεταφοράς τεχνολογίας των τεχνολογιών εξερεύνησης του διαστήματος με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη·

10. Να στηριχθούν οι μηχανισμοί ανταλλαγής πληροφοριών COPUOS/OOSA για την εξερεύνηση του διαστήματος και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να προστεθεί ένα σημείο της ημερήσιας διάταξης υπό την παρούσα Θεματική Προτεραιότητα και να συσταθεί ομάδα εργασίας·
 11. Να δοθεί έμφαση στις προσπάθειες που καταβάλλονται για δραστηριότητες ενημέρωσης, προκειμένου να τονωθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού όσον αφορά τα οφέλη της εξερεύνησης (όσο περισσότερο ενδιαφέρονται οι άνθρωποι για τη εξερεύνηση, τόσο περισσότερες δραστηριότητες εξερεύνησης μπορούν να υποστηριχθούν από τις κυβερνήσεις)·
 12. Να στηριχθούν η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση γύρω από θέματα που σχετίζονται με την εξερεύνηση του διαστήματος στα σχολεία και τα πανεπιστήμια, με στόχο να ενθαρρυνθούν οι νέοι να ενδιαφερθούν για την επιστήμη και την τεχνολογία·
 13. Να εξετασθούν οι ευκαιρίες για ανάπτυξη ικανοτήτων σχετικά με την εξερεύνηση και την καινοτομία (για παράδειγμα με τη μορφή προγραμμάτων ανταλλαγών).
-

Μελλοντικοί ρόλοι της COPUOS και της UNOOSA

1. Επαναβεβαίωση και ενίσχυση των ρόλων της επιτροπής για την ειρηνική χρησιμοποίηση του απώτερου διαστήματος (COPUOS) και της υπηρεσίας του ΟΗΕ για τις διαστημικές υποθέσεις·
2. Μηχανισμοί ανταλλαγής πληροφοριών COPUOS/OOSA για την εξερεύνηση του διαστήματος και την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να προστεθεί ένα σημείο της ημερήσιας διάταξης υπό την παρούσα Θεματική Προτεραιότητα και να συσταθεί ομάδα εργασίας·
3. Η COPUOS και οι υποεπιτροπές της να αποτελέσουν το κύριο φόρουμ για ένα διάλογο χωρίς αποκλεισμούς όσον αφορά το δίκαιο του διαστήματος και θέματα πολιτικής·
4. Η ιδέα σύστασης ομάδας εργασίας υπό την επιστημονική και τεχνική υποεπιτροπή της COPUOS που θα ασχολείται με το ζήτημα της βελτιωμένης ανταλλαγής πληροφοριών για διαστημικά αντικείμενα και συμβάντα, όπως είναι ένας ελιγμός παροπλισμού·
5. Συμβολή της UNOOSA στην ανάπτυξη ενός διεθνούς επιχειρησιακού συστήματος σε σχέση με τις διαστημικές υπηρεσίες καιρού, με βάση τις αντίστοιχες περιφερειακές δυνατότητες και ιδιαιτερότητες, και στη δημιουργία μιας συντονιστικής επιτροπής για την υποστήριξη μιας συνεργατικής ερευνητικής προσέγγισης·
6. Σχέδια της UNOOSA να εντείνει την ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω της ανάπτυξης μιας συλλογής διαστημικών λύσεων και προφίλ χωρών σύμφωνα με τις ειδικές τους ανάγκες διαστημικής ανάπτυξης·
7. Δημιουργία, υπό την ηγεσία της υπηρεσίας για τις διαστημικές υποθέσεις, σε στενή συνεργασία με άλλους δυνητικούς ενδιαφερόμενους εταίρους, της «Πρωτοβουλίας για ένα Ανοικτό Σύμπαν» που θα προωθήσει και θα διευκολύνει την πρόσβαση σε επιστημονικά δεδομένα υψηλής ποιότητας προς όφελος όλων των δυνητικών χρηστών: από την επιστημονική κοινότητα έως τους μεμονωμένους επιστήμονες και τα πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένων των σχολείων, των μουσείων και των απλών πολιτών.

Καθεστώς μόνιμου παρατηρητή της ΕΕ στο πλαίσιο της επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την ειρηνική χρησιμοποίηση του απότερου διαστήματος (COPUOS)

Το Συμβούλιο συμφωνεί ότι θα ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, ώστε να επιτραπεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση να ασκεί, στο πλαίσιο της επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τις ειρηνικές χρήσεις του διαστήματος (COPUOS) τα δικαιώματα που ήδη μπορεί να ασκεί με βάση την απόφαση 65/276 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ σχετικά με τη «Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εργασίες των Ηνωμένων Εθνών» του 2011. Αυτό σημαίνει ότι οι εκπρόσωποι της ΕΕ που θα συμμετέχουν σε συνεδριάσεις της COPUOS ως μόνιμοι παρατηρητές θα κληθούν να παρουσιάσουν δραστηριότητες που συνδέονται με διαστημικά προγράμματα της ΕΕ. Οι δραστηριότητες της ΕΕ που έχουν σχέση με τις εργασίες της COPUOS βασίζονται στις αρμοδιότητες της ΕΕ βάσει των Συνθηκών και δεν πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα να παρεμποδίζονται τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τις δικές τους εθνικές διαστημικές πολιτικές και τις διαστημικές πολιτικές του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ). Πριν από την παρουσίαση δραστηριοτήτων που συνδέονται με διαστημικά προγράμματα της ΕΕ, οι εκπρόσωποι της ΕΕ θα συντονίζουν τη δράση τους με τα κράτη μέλη. Το καθεστώς μόνιμου παρατηρητή της ΕΕ στην COPUOS θα πρέπει να υπάγεται στις αρμοδιότητες της ΕΕ και δεν θα επηρεάζει τις εργασίες των κρατών μελών της ΕΕ και του ΕΟΔ στα πλαίσια του έργου της COPUOS.